

Vattenfall AB
Staff Function Communications
Public & Regulatory Affairs Sweden
169 92 Stockholm

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Datum:
2024-11-12

Kontakt: Mia Nordström
E-mail: Mia.nordstrom@vattenfall.com

Telefon: 0705297629

Diarienummer: KN2024/01751

Remissvar avseende promemorian Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt

Vattenfall är ett ledande europeiskt energiföretag som i mer än 100 år elektrifierat industrier, levererat energi till människors hem och moderniserat vårt sätt att leva genom innovation och samarbete. Vi arbetar för en framtid där det är möjligt för alla att leva fossilfritt. Vi ser bortom vår egen bransch för att ta reda på var vi verkligen kan göra skillnad. Tillsammans med våra samarbetspartner tar vi på oss ansvaret för att hitta nya och hållbara sätt att elektrifiera transporter, industri och uppvärmning. Vattenfall ägs av svenska staten.

Vattenfall tackar för möjligheten att få lämna synpunkter.

Hållbarhetskriterier för vissa bränslen

Fjärrvärme står för hälften av Sveriges uppvärmning och 90% av värmen i tätorter. Majoriteten av fjärrvärmens baseras på biobränslen, vilket innebär att biobränslen spelar en central roll i det svenska energisystemet. Biobränslets roll för försörjningstryggheten måste därmed väga tungt i vägledning och lagstiftning. Vi vill därför framföra att:

- **För att säkerställa försörjningstryggheten behöver uttaget av skogliga restprodukter för energiändamål öka**, men det finns risk att den nya lagstiftningen i stället minskar skogsägarnas incitament att ta ut dessa restprodukter. En ökad regelbörda kan försämra tillgången på biobränslen och därmed ge en negativ effekt på Sveriges energiförsörjning.
- **Reglerna måste vara klart definierade för att undvika osäkerhet och hinder.** Ansvariga myndigheter måste förtydliga definitionerna av urskog, gammal skog och områden med hög biologisk mångfald (§12.4, §8.3) för att undvika godtyckliga bedömningar och administrativa svårigheter. Efterhand behöver myndigheter kalibrera praxis.
- **För att göra övergången till nya lagstiftningen enklare behövs god framförhållning samt en övergångsperiod.** Vägledning och föreskrifter kring rapportering behöver publiceras i god tid före att rapportering ska ske samt för att kunna upprätta system. Under

de första åren bör reglerna gälla nyanskaffade bränslen samt att övergångsregler bör tillämpas då det finns relativt stora lager med barkborreskadad biomassa samt att GROT (grenar och toppar) har en ledtid på 1 år. Ett vanligt förfarande idag är att hållbarhetskrav på bränslen förtydligas i avtal mellan leverantör och energiproducent. I avtalet kan även försäkran om att bränslet kommer från ett godkänt område anges. Administrationen förenklas om avtal kan användas som underlag för hållbarhetsbesked

Det är av stor vikt att Sverige är klassad som ett s.k. A-land och att klassningen innebär en minimering av administrativa pålagor. EU bör upprätta register över vilka länder som klassats som A-land. Företag ska då kunna handla med dessa länder, utan att extra certifieringar eller andra administrativa insatser behövs.

En ny reduktionsplikt

Svensk elproduktion är 98% fossilfri. Vattenfalls elproduktion i Sverige är 100% fossilfri. I ett EU med ett högt beroende av fossila bränslen bör Sverige ta vara på den möjlighet vi har tack vare tidigare investeringar i fossilfri elproduktion som vatten-, kärn- och vindkraft. Ett kostnadseffektivt sätt att nå klimatmålen är således att elektrifiera transportsektorn samt att med hjälp av fossilfri el tillverka bio- och elektrobränslen. Därför är det glädjande att läsa förslaget till ny reduktionsplikt där vi anser att följande är av yttersta vikt att stå fast vid och implementera:

- **Utsläppsminskningar från både förnybar el och el från kärnkraft får användas för att uppfylla reduktionsplikten.** Fossilfri el från kärnkraft bör få användas eftersom det ger samma klimatnytta som leverans av förnybar el. Det kommer också att underlätta administrationen väsentligt.
- **Energimängden el i vägsektorn räknas fyrdubbelt** eftersom elmotorn är fyra gånger mer energieffektiv än en traditionell förbränningsmotor.
- **Leverans av el från publika laddningsstationer får användas för att uppfylla reduktionsplikten.**
- Den som inte är reduktionspliktig och som har minskat utsläppen av växthusgaser genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får överlåta utsläppsminskningen till någon annan som därefter får använda den för att uppfylla sin reduktionsplikt.
- Även leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får användas för att uppfylla reduktionsplikten för bensin.
- **Det är möjligt att uppfylla reduktionsplikten även genom att blanda in förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung i form av elektrobränslen i bensin och diesel.**

Reduktionsplikten bör ta fasta på att reducera utsläpp. Därför bör även elektrobränsle från kärnkraftsel kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten. Detta eftersom produktion av till exempel syntetiskt flygfotogen medför biprodukter i form av till exempel syntetisk diesel. Denna syntetiska diesel har likvärdigt, eller till och med lägre, CO₂-avtryck jämfört med

elektrobränsle från förnybar el och bör därför kunna användas för att reducera utsläpp från användning av bränsle. Syntetiskt flygfotogen från både förnybar el och kärnkraftsel är godkänt för ReFuelEU Aviation så länge det uppfyller utsläppsminskningsskruven. Alternativet blir att syntetisk diesel eller bensin som bildas som restprodukter vid produktion av flygfotogen, och som har betydligt lägre utsläpp än de fossila produkterna, måste säljas på samma marknad som de fossila. Detta gör det svårare att få lönsamhet i värdekedjan. Att inte inkludera elektrobränsle från kärnkraftsel kan därför riskera att bromsa satsningar på produktion av elektrobränslen.

Sverige bör sikta högre

För att Sverige ska kunna nå sina höga klimatmål till 2030, både gentemot EU och nationellt, så behöver regeringen sikta högre än att uppnå miniminivån av förnybara drivmedel i transportsektorn. Det är mer kostnadseffektivt att minska koldioxidutsläppen från vägtransporter än att minska dem från andra sektorer som skogs- och jordbruk.

Ytterligare ett skäl till en högre reduktionsplikt än 10 procent är att när elen räknas in så blir det mindre kvar för förnybara drivmedel som bio- och elektrobränslen. För att öka efterfrågan och skapa förutsättningar för investeringar i inhemsk produktion behöver reduktionsplikten öka fram till 2030.

Inför en kreditmekanism där elen räknas gånger fyra

Sverige bör såsom promemorian föreslår upprätta ett system för överlåtande av krediter mellan bränsleleverantörer och publika laddstationsägare. Ett sådant system skulle bidra till en bättre ekonomi för laddstationsägare, vilket i sig stimulerar fortsatt utbyggnad och underhåll. Det är också centralt med tydliga och enkla föreskrifter för att inte öka den administrativa bördan. Allt regeringen kan göra för att förbättra tillgång och användning av laddinfrastruktur är av stor vikt för att fler ska ta steget och köpa ett eldrivet fordon.

Med vänlig hälsning

Vattenfall AB

Anja Alemdar
Chef Public & Regulatory Affairs Sweden